

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 14 sierpnia 2024 r.

Poz. 4113

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.298.2024

z dnia 13 sierpnia 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr V/23/2024 Rady Gminy Rachanie z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie: ustalenia wysokości diety oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla Sołtysów.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr V/23/2024 Rady Gminy Rachanie z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie: ustalenia wysokości diety oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla Sołtysów.

Uzasadnienie

Uchwała Nr V/23/2024 Rady Gminy Rachanie została doręczona organowi nadzoru w dniu 1 sierpnia 2024 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy Rachanie ustaliła zasady wypłacania diety dla sołtysów. Zgodnie z § 1 ust. 1 uchwały, za udział w sesji Rady Gminy sołtysowi przysługuje dieta w wysokości 230,00 zł.

Umocowanie Rady Gminy do podjęcia niniejszej uchwały stanowi art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

W myśl tego przepisu, rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Zgodnie z § 5 uchwały, *uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.*

W ocenie organu nadzoru takie określenie terminu wejścia w życie przedmiotowej uchwały stanowi naruszenie art. 4 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

W świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego uchwała podejmowana na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym należy do kategorii aktów prawa miejscowego (zob. wyrok z dnia 18 lipca 2023 r., sygn. akt III OSK 2003/22).

W przywołanym orzeczeniu Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że *„Wprawdzie krąg adresatów tej uchwały jest ograniczony, jednak ograniczenie to nie jest trwale wobec zmienności osób pełniących wybieralne i kadencyjne funkcje. Uchwała taka ma zatem charakter generalny, albowiem adresaci zostali określone poprzez wskazanie pewnej ich kategorii, a nie w sposób zindywidualizowany. Gdyby przyjąć argumentację skarżącego (...) to przedmiotowa uchwała miałaby charakter epizodyczny, gdyż zawierałaby regulacje obowiązujące tylko w czasie trwania danej kadencji. Jest to pogląd oczywiście błędny”*. Jednocześnie NSA podkreślił, że: *„W państwie prawa dla kwalifikacji danego aktu, jako aktu normatywnego powszechnie*

obowiązującego, oprócz charakteru norm prawnych i kształtowania przez te normy sytuacji prawnej ich adresatów oraz wydania go przez kompetentny organ, istotne znaczenie ma instytucja publikacji aktu. (...) skoro uchwała Rady Miejskiej (...) w sprawie ustanowienia zasad przyznawania diety oraz zwrotu kosztów podróży dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych oraz dla przewodniczących rad sołeckich jest aktem prawa miejscowego to warunkiem wejścia w życie takiej uchwały jest jej ogłoszenie w dzienniku urzędowym”.

Konsekwencją zaliczenia uchwały podejmowanej na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do aktów prawa miejscowego jest konieczność odnoszenia do niej - i spełniania przez nią - wszystkich wymogów dotyczących tej kategorii aktów prawnych.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie; zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.

Ustawa o ogłaszaniu aktów prawnych i niektórych innych aktów prawnych stanowi, że ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe (art. 2 ust. 1); akty prawa miejscowego stanowiące przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2); akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (art. 4 ust. 1).

Przepis art. 13 ww. ustawy zawiera zaś katalog aktów prawnych podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W myśl pkt 2 art. 13, w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowiące przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy.

W świetle powyższego przedmiotowa uchwała – jako akt prawa miejscowego – podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i co do zasady wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia.

Zatem określenie przez Radę jako terminu wejścia w życie uchwały - dnia jej podjęcia, nie znajduje uzasadnienia i pozostaje w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Warunkiem wejścia w życie aktu prawa miejscowego jest bowiem jego ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, przy czym brak takiego ogłoszenia powoduje, że dany akt nie wywołuje zamierzonych skutków prawnych.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że zaniechanie ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego przesądza o naruszeniu art. 2 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych i stanowi samoistną podstawę do stwierdzenia nieważności tej uchwały w całości (por. m. in. wyrok WSA w Krakowie z dnia 23 marca 2018r., sygn. II SA/Kr 131/18). Jak trafnie wywiedziono: „Skutkiem nieogłoszenia aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym jest bowiem brak możliwości wywołania przez ten akt skutków prawnych w nim zamierzonych. Urzędowe ogłoszenie aktu prawa miejscowego jest warunkiem jego wejścia w życie oraz jest jednym z istotnych elementów systemu zapewniającego jawność norm prawnych w społeczeństwie, a co za tym idzie, służy zapewnieniu zasady praworządności. Uchwała z zakresu prawa miejscowego, która podlega obowiązkowi ogłoszenia, a która nie zostaje przekazana do ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym, jest w całości nieważna”.

Stanowisko organu nadzoru w sprawie charakteru prawnego uchwał określających zasady ustalania wysokości diet przysługujących radnym rad gmin zostało przekazane pismami z dnia 25 marca 2024 r. i 30 kwietnia 2024 r., znak: PN-II.40.6.2024.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr V/23/2024 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Rachanie,
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Rachanie.